

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.

ผู้เสนอ นายระวี มาศฉมาดล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังธรรมใหม่ กับคณะ

ประธานสภาวินิจฉัย เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ไม่เกี่ยวข้องทางการเงิน

ส่งคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ
ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ฯ
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุขโดยให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิด
เนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน

เหตุผล

ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา สังคมไทยเกิดการแตกแยกความคิดทางการเมือง แบ่งแยก
เป็นฝักเป็นฝ่ายอย่างรุนแรง และกระจายไปทั่วประเทศ มีการชุมนุมทางการเมืองต่อต้านรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง
หลากหลายรูปแบบ ฝ่ายรัฐบาลได้ประกาศและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการชุมนุมอย่างเข้มงวด เพื่อควบคุม
และยุติการชุมนุมทางการเมือง ส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองของประชาชนเกิดการกระทำผิดต่อกฎหมายที่
ภาคีรัฐประกาศและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ขาดการยึดหยุ่นจนเกินความจำเป็น บางครั้งก็มีการสลายการชุมนุม
โดยใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่และประชาชนจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย ผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมาก
ถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา ลงท้ายด้วยการจำคุกและชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่ง ก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายลึก
ลงสู่สังคมไทยทุกระดับ

ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ
สังคม ความมั่นคงและวัฒนธรรม การกระทำต่างๆ ของผู้ร่วมชุมนุมและประชาชน ล้วนแต่ได้กระทำไปเพื่อ
แสดงออกทางความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ไม่ใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
เป็นการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้มีการนิรโทษกรรมแก่ประชาชน
ทุกกลุ่มที่ได้กระทำผิดจากการชุมนุมทางการเมืองและจากการแสดงออกทางการเมือง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับ
ประชาชนในการแสดงออกทางการเมือง เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย
เป็นการรักษาคู่ครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ลดความขัดแย้ง
และสร้างความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ เพื่อให้สังคมไทยและประเทศชาติกลับมาสู่ความสงบสุข สมัยครุสมาน
สามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการสร้างเสริมสังคมสันติสุข โดยให้มีการนิรโทษกรรม แก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการชุมนุมทางการเมืองหรือ การแสดงออกทางการเมือง หรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมือง แต่กระทำการนั้นมีมูลเหตุเกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวเนื่องกับความขัดแย้งทางการเมือง โดยการกล่าวด้วยวาจาหรือโฆษณาด้วยวิธีการใด เพื่อเรียกร้องหรือ ให้มีการต่อต้านรัฐ การป้องกันตน การต่อสู้ขัดขืนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการชุมนุม การประท้วง หรือการแสดงออกด้วยวิธีการใด ๆ อันอาจเป็นการกระทบต่อชีวิต ร่างกายสุขภาพ ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่ง อย่างใดของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นเหตุการณ์สืบเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง ตามที่ระบุในบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่เป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่งต่อไปและให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และความรับผิดโดยสิ้นเชิง

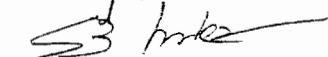
ทั้งนี้ การกระทำความผิดในวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงการกระทำความผิดฐานทุจริตหรือประพฤติดมิชอบ การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ หรือเป็นการกระทำที่ส่งผลให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ถ้าผู้กระทำการตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ยังมิได้ ถูกฟ้องต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนผู้ซึ่งมีอำนาจสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ระวังการสอบสวนหรือการฟ้องร้อง หากถูกฟ้องต่อศาลแล้วให้พนักงานอัยการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องระงับ การฟ้องหรือให้ถอนฟ้อง ถ้าผู้นั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีไม่ว่าจำเลยร้องขอหรือศาลเห็นเอง ให้ศาลมีคำสั่ง จำหน่ายคดี ในกรณีที่ไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษบุคคลใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่า บุคคลนั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิด ถ้าผู้นั้นอยู่ระหว่างการรับโทษให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง และปล่อยตัวผู้นั้น

มาตรา ๕ ในกรณีที่การกระทำผิดตามมาตรา ๓ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงาน ของรัฐ ให้ความเสียหายทางแพ่งนั้นเป็นอันระงับไป

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการดำเนินคดีถึงที่สุดและมีการบังคับคดีไปแล้วเพียงใดก็ให้การบังคับคดีนั้นสิ้นสุดลง และให้คืนทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดแก่ผู้ที่ได้รับนิรโทษกรรมโดยเร็ว ถ้าอยู่ระหว่างการบังคับคดีก็ให้ยกเลิกการบังคับคดีนั้น

มาตรา ๖ การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ใช่องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐในการเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งจากการกระทำของบุคคลใดซึ่งพ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้ตนต้องได้รับความเสียหาย

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้ง “คณะกรรมการกลั่นกรองคดีที่จะได้รับการนิรโทษกรรม” มีจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ มีหน้าที่

- (๑) รับเรื่องจากผู้ต้องหาคดีตามมาตรา ๓ ที่ต้องการได้รับการนิรโทษกรรม
- (๒) พิจารณาว่าคดีที่ยื่นเข้ามาตามข้อ (๑) คดีใดอยู่ในเงื่อนไขที่จะได้รับการนิรโทษกรรม
- (๓) แจ้งความคิดเห็นของกรรมการกลั่นกรองคดีที่จะได้รับการนิรโทษกรรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

คำชี้ขาดของคณะกรรมการกลั่นกรองคดีให้เป็นที่สุดและให้หน่วยงาน หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปฏิบัติไปตามคำชี้ขาดโดยพลัน

คณะกรรมการกลั่นกรองคดีที่จะได้รับการนิรโทษกรรมมีวาระสิบเดือน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๘ หากผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้กระทำความผิดซ้ำภายหลังจากได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ห้ามมิให้ศาลรอลงอาญา หรือรอการกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับคดีที่กระทำความผิดภายหลังจากได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

นายกรัฐมนตรีรักษาการรองอธิบดีฯ

.....

.....

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ
สร้างเสริมสังคมสันติสุข
พ.ศ.

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

- (๑) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๑๓ (๑) หรือ (๒) มาตรา ๑๑๔ (เฉพาะการเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกันเพื่อเป็นกบฏ) มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗
 - (๒) ความผิดเกี่ยวกับก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๑ (๒) หรือ (๓) มาตรา ๑๓๕/๒ มาตรา ๑๓๕/๓
 - (๓) ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙
 - (๔) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ตามมาตรา ๒๐๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๐ ถึงมาตรา ๒๑๔ มาตรา ๒๑๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑๖
 - (๕) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ตามมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๐ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖
 - (๖) ความผิดต่อร่างกาย ตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๙ มาตรา ๓๐๐
 - (๗) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๓๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๐ ทวิ มาตรา ๓๑๑ วรรคหนึ่ง
 - (๘) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามมาตรา ๓๕๘ มาตรา ๓๕๙ (๓)
 - (๙) ความผิดฐานบุกรุก ตามมาตรา ๓๖๒ มาตรา ๓๖๔ มาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๒) โดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือ (๓)
๒. ความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑
๓. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐
๔. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐
๕. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวิเทศนาคมน
๖. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง
๗. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี ๒๕๔๘
๘. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ปี ๒๕๕๑
๙. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก
๑๐. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ปี ๒๕๕๐
๑๑. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ
-

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา สังคมไทยเกิดการแตกแยกความคิดทางการเมือง แบ่งแยก เป็นฝักเป็นฝ่ายอย่างรุนแรง และกระจายไปทั่วประเทศ มีการชุมนุมทางการเมืองต่อต้านรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง หลากหลายรูปแบบ ฝ่ายรัฐบาลได้ประกาศและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการชุมนุมอย่างเข้มงวด เพื่อควบคุม และยุติการชุมนุมทางการเมือง ส่งผลให้การชุมนุมทางการเมืองของประชาชนเกิดการกระทำผิดต่อกฎหมายที่ ภาครัฐประกาศและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ขาดการยืดหยุ่นจนเกินความจำเป็น บางครั้งก็มีการสลายการชุมนุม โดยใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุม เจ้าหน้าที่และประชาชนจำนวนมากเกิดการบาดเจ็บล้มตาย ผู้ร่วมชุมนุมจำนวนมากถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา ลงท้ายด้วยการจำคุกและชดเชยค่าเสียหายทางแพ่ง ก่อให้เกิดปัญหาที่ ร้าวลึกลงสู่สังคมไทยทุกระดับ

ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อประเทศชาติทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงและวัฒนธรรม การกระทำต่างๆ ของผู้ร่วมชุมนุมและประชาชน ล้วนแต่ได้กระทำไปเพื่อแสดงออก ทางความคิดเห็นทางการเมือง เพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล ไม่ใช่แสดงออกเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นการใช้สิทธิ เสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรให้มีการนิรโทษกรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่มที่ได้กระทำผิด จากการชุมนุมทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมือง เพื่อเป็นการให้โอกาสกับประชาชนในการแสดงออก ทางการเมือง เป็นการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นการรักษาคู่ครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างเสริมสังคมสันติสุข ลดความขัดแย้งและสร้างความสามัคคีปรองดอง ของคนในชาติ เพื่อให้สังคมไทยและประเทศชาติกลับมาสู่ความสงบสุข สมัคสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกัน พัฒนาประเทศให้มีความเจริญยั่งยืนต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้บรรดาการกระทำใด ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการชุมนุมทางการเมือง หรือการแสดงออกทางการเมือง หรือบุคคลซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการชุมนุมทางการเมือง แต่กระทำการนั้นมีมูลเหตุ เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับความขัดแย้งทางการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่เป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่งต่อไปและให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็น ผู้กระทำความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้ผู้กระทำการตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการ สอบสวน ให้พนักงานสอบสวนผู้ซึ่งมีอำนาจสอบสวนหรือพนักงานอัยการระงับการสอบสวนหรือการฟ้องร้อง (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้การกระทำผิดตามมาตรา ๓ ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่งแก่หน่วยงานของรัฐ ให้ความเสียหายทางแพ่งนั้นเป็นอันระงับไป (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้การนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ใช่องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐในการเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งจากการกระทำของบุคคลใดซึ่งพ้นจากความรับผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้ตนต้องได้รับความเสียหาย (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองคดีที่จะได้รับการนิรโทษกรรม (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้กระทำความผิดซ้ำภายหลังจากได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ห้ามมิให้ศาลรอลงอาญา หรือรอการกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับคดีที่กระทำความผิดหลังจากได้รับนิรโทษกรรมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว (ร่างมาตรา ๘)

๒.๙ กำหนดให้มีบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในการกระทำความผิดทางการเมืองตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่เป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่งต่อไป และให้ผู้กระทำความผิดนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง (~~ร่างมาตรา ๙~~)

